

día en unos carteles la jornada de seis horas, a fin de dar ocupación al ejército de sin trabajo, pero de seguir cediendo nuestro terreno a la invasión mecánica, no serán bastantes las seis horas, ni cinco, ni cuatro, ante la avalancha de gente que necesitará trabajo, que le faltará el pan para los suyos.

Hoy les tocó a los músicos, mañana, quien sabe; quizás el cronista habrá de claudicar ante una máquina que por si sola llevará las cuartillas, con los comentarios de un cerebro de acero.

Pero aun causa más pena el pensar que estos músicos que hoy los pisotean, los arrojan como papeles de los locales donde se ganaban pobemente el pan para sus hijos, mañana cuando el espectáculo necesitará otra vez de sus servicios aun que na más sea por breves días, no solamente acudirán en tropel en espera de aquella contrata insignificante, irrisoria, que les ofrecen, sino que incluso pelearán entre ellos por conseguirla, llegando incluso a la venta de su ya mísero arte, por el prosaico plato de lentejas.

Jaz.

En Sintes s'en va

Tots ets aficionats a n'es futbol que tenen es mal gust de lleiti es retays deportius d'es rotatiu d'es vespre, s'han enterat d'es rumó de que en Sintes s'en va a jugá a fora Mallorca.

Si en Sintes (es rotatiu de la «noche» a la si ja l'anomena p'es seu nom) no fos baleàrich, si en Sintes hagués estat un jugadó alfonsí, d'es «frigios», dirían que anava a n'el «Barcelona», o a n'el «Madrid», per 65.000 pesetas cada dia, pero com que en Sintes es baleàrich, li rebaixan sa categoría, y diuen que si acás aniré a n'el «Sabadell».

Noltros podém dí a n'es cronista deportiu d'es rotatiu bolero, que en Sintes no s'en va, es Sintes queda a Palma per jugá allá ahont li dongui es republicá gust y gana, y com que aquest gust y aquesta gana son baleàrichs, quedará a n'el «Baleares», encara que a n'es «frigios» de «Buenos Aires» los hi sápigue greu, y per lo tant aquests «frigios» podrán continuá espayantsé insultant a n'en Sintes cuant juga, y fentí pets, per posarló nirviós y cercant que fassí pifidas; pero es qui pifian son aquests «frigios», que volen essé señós de «alto competència», y com que los coneixén, sabém que denua una roba molt confusa.

En Sintes es un gran jugadó.

En Sintes es un gran deportista.

En Sintes estima com el que més es seu club, y sap que amb un parey de grapades de pesetas que li pugui oferí no obtindrà sa felicidad.

Ell no es un mago, pero rendeix mes joch ell totsol, que tots es magos «frigios» pue corren pel «Mallorca» y que tothom coneix.

Ell continua essent el «hombre de goma» d'aquell temps que existia aquell juvenil baleàrich invencible.

El «Baleares» aprecia molt a n'en Sintes, y te motius, perque en Sintes cuant defensa es colós baleàrichs, sempre, sempre, sempre, a cada segón, continualement, demostra s'inmens afecte y estimació que te a diis colós; tothom sap que ell es incansable y que hey posa tota sa seuva «alma».

¿En Sintes s'en va?... pero queda a n'el Baleares.

Obi.

Jabón "El Nido"

Recomendable a las lavanderas
Lo hay de COCO Glicerinado especial
para el Tocador.

Pídalo en todas partes

Mallorca

Fabricant
Pascual Ivorra
ALCOY

PAY-PAY

Deposít a Palma:
Papelería PLANELLS
Sindicat, 59

Desde es joven a n'es jay, tothom ja fuma PAY-PAY.

Pay Pay, mascot d'estiu
per qualsevol fumadó.
Fumant **Pay Pay** tothom diu
que es ell es papé milló,
pues qui el fuma molts anys víu.

Jo també ma destinesch,
no fum altre papé may
y amb ell salud conseguesch.
No hay com papé **Pay Pay**,
entre tots, el preferesch.

Café C'AN PEDRO

Cantonada d'es carrés
RUBI Y ESTADA

Es licor que en **Pedro** te
es cosa tan distinguida
que a n'es malta dóna vida
y a tot paladá va be.

A fe es vermut hey anám
ja que es seu sols mos agrada
perque alló es cosa variada
que diariament saboreám.

Fabricant
Tomeu Mateu (Pedro)

PLATON

Carré Sirena
INCA Mallorca

Es que INCA visitará si beu **Platón** grat recort s'hen durá.

Es régim republicá
es s'admiració d'el mon,
que Sanidad vol sembrá
y a beura obligará
a tots junts es gran **Platón**

No farém cap sacrifici
ja que quant a Inca anám
beurerné és es nostro vici
y a qui de morí no frissi
Platón li recomanám.

De Inca

Athletich - Constancia
CAMPEONATO

A los 8 minutos marca el Constancia ti-
ra 3 Corners sin consecuencias y marca el
2º a los 39; a los 43 marca el Athletich y
llega el descanso.

Reanudado el juego, domina marcada-
mente el Constancia, no pasa del peligro,
y chuts al larguero, tiran 4 Corners más y
nada hasta que a los 30 minutos llega el
3º a los 34 el 4º a los 39 el 5º y sin alter-
ación llega el fin.

Constancia 5 Athletich 1.

Formalito.

*

Sesión municipal 12-5-31

Antonio Martorell Mulet carretera Si-
neu..

Por simple discusión le retuvo de 40 a
50 pts. que llevaba y lo llevó a la Perrera.
Al día siguiente quería retenerle a la
fuerza 5 pts. como indemnización y como
se negara a consentirlo y reclamara las 5
pts. se las entregó y dióle con la célebre
«Verga de Bou» dos latigazos.

Otra acusación contra el titulado Jefe
Policía.

D. Pedro Dupuy Janer.

Sesión municipal 15-5-31

Lectura y aprobación acta, si be noltros
mos interesam se fasi una adizió a sa ma-
teixa sobre una denuncia contra es Jefe y
un espedit que be pot se descuid des
Secretari o fet intencionadament.

Nos complacen y gracias. D. Pep Sancho
fa una denuncia contra es Sereno Toni
Ramis (a) Morey sobre un atropell, pre-
senta testigos y nostre Alcalde promet
acliará y resoldra en consecuencia y ja
tornám teni sa paraula.

Se nos ocurreix.

1º Da les gracies a que degut a sa me-
ua denuncia han ingresat pesetas.

Sa Comisió també heu agraiex.

2º Demaná certificació dels meus di-
chos

Concedido.

3º Queixarmos de sa manera única com
se targiversan els meus dichos ja que dia 6
de Febré com podrá censiorarse sa Comi-
misó Gestora per sa fuya que acompaña
(fiel reflejo de la que vaig manifestar) dis-
post a provaró per dues dotsenars de testi-
gos dels qui assistiren, si lo comprova en
sa Acta que obra en Secretaría.

Es ridícul y sensible que un Ciutadà In-
quiero tengá civismo per denuncia contra
es Jefe de Policia o algún altre y que tractan-
d'el Jefe es Señó Secretari se descuidi
o targiversa asensia y acabí per no res-
tares.

Suplici també que en cuant a altres de-
nuncias anteriors se activin resolucions y
aclarin concepçions.

S'Alcalde promet complauermos a la
brevedad; ja que degut a sa aglomeració
de feina per sa inclusió a n'es censó elec-
toral no han pogut ferro encara.

Complacidos y esperando.
Sembla que sa generalidad de conci-
dadáns se van preocupant de ses sesions
Municipals y asisten a tots GRACIAS.

Llorens Beltrán.

FOCH Y FUM

Artá

Aquesta setmana pasada s'han corre-
gut p'es poble varjas notícies de disturbis
sobre es Convent y un escut antich
que està posat a n'es portal de una casa
històrica d'es poble.

S'iniciadó de aquest rabumbari fals es
un tipò que mareix donarí una llissó de
cultura y eridarló a s'orda y ferí purgá
es pecat que sa ley cristiana etsijeix a
n'es perturbadós de s'orda.

Com que aquesis rumors cauen a demunt
es Centro Obré d'es poble, aquest ha
protestat a n'el señó Baña en deguda
forma y veurém com s'arreglará aquest
asunto.

Es poble una vegada enterat de sa fal-
sedat també protesta d'es fet y noltros
es trabayadós que mos tilden de jent de
desorda feim present a n'aquest subjecta
que ets únichs perturbadós y difamadós
son es qui prosedexen d'es camp monar-
quich y apostòlics romans,

Estam a n'es costat de s'orda y a sa
defensa de sa república ja que aquesta
es s'única que ha de resoldra es proble-
mas obrés que tant de temps féye los
mos tenian enxicarats.

Un obré.

NOTA: Suscriptós veniu a liiquidá que
de lo contrari estamparem es vostre nom
per olvidadisos de ses vostres obliga-
cions.

¿Perque cremau es convents?

— Jo no aplaudesch axó de sa cremadís-
sa de convents, si be tampoch accept, que
p'es mero hecho d'essé españols hájen de
contribuhí a sostení sa carga clerical.

— Amb part, som de sa teua oponió, pe-
ro si no fos per aquesta bona jent que ré-
sa p'es que no resám, ¿com podriem en-
trá al Cel?

— Ma pareix que desbarres.

— Homo, noltros dolents, mortals pe-
cadós....

— Si som dolents, si som pecadós no
hen tením sa culpa noltros.

— Efectivament, sa culpa es de ses ma-
les lectures! ¡Aquests llibrets! ¡Aquests lli-
brots!

— ¡Ou! ¡Ou! No se hon es que he lletjat
que Dios hizo el hombre a semejanza sua
y, un sér omnipotent que tot heu pot y en-
lloch de fermós bons mos ha fets dol-
lents....

— Alto.

— Seré lo que a tu te dóni la gana, pero
jo som santomasero, o sia tocar y creer,
per axó mateix, cert dia vatj veure un artí-
cle a demunt es FOCH Y FUM, el ma vatj
empassolá sense donarmen conte y vol-
guenthó tocá amb ses mans, partesch a
n'es carré d'es Sindicant 168, y efectiva-
ment, are puch dí que C'an Janer, es sa
milló, no ja de Palma, sa milló de Mallor-
ca, sa milló d'Espanya, sa milló del Mon,
amb cuant a prontitud, elegancia y econo-
mía.

— A mi hem deyen caparrut,
mes are, amb lo que m'han dit,
creume que m'has convensut,
milló dit, m'has convertit.

Inauguració d'Art.

Diumenge passat es Coliseo Balear mos
inaugurá ses funcions d'Art, amb un con-
cert etsecutat per sa prestigiosa orquesta
d'en Pau Casals, secundad per eminencies
de sa batuta, amb motiu de shomenatje a
n'el gran Chopin.

No recordám havé disfrutat may tant
com diumenje decapvespre, ja que mos
recrearem sentint música seleccionada,
música veritat, música verje.

A n'es molts aplausos rebuts per s'Em-
presa, unim es nostre, si no tant valiós
com a competencia, tant gran o mes que
tots ets altres per neixé de lo mes fondo
d'es nostros sentiments.

S'assistència de publich, va essé tant se-
leccionada com numerosa.

ALGAIDA

II

Sigons deiem la setmana passada, una de sas tres cosas amb que conexam que governava sa monarquia dins Espanya, era que es civils arruixaven a tente y bonete y de firme a quatre o cinc pacifics ciutadans cada dia. Lo que diré referent an aquest punt tot es poble d'Algaida heu poria dí com jo, ja que tots ho hem vist y moltissons n'estam nefrats; així es que no serán novedats, lo que diré, per noltros, ni tampoch serán novedats per sas autoridats, civils y militars, que ignominiosament detentavan es mando en aquellas horas, ja que los constava, amb tota evidencia, a elles també, sas infamias de que mos feren víctimas es sàyons que sa tiranía imposá an aquest desventurat poble d'Algaida. Y vuy parlá primerament d'aixó, antes que d'es pillastre aquell que duya sa vara y antes que d'aquell desgraciat que tant be manetjava s'embut de sa justicia y antes de parlá de moltissons altres cosas, porque es civils aixó qu'hen deim «benemèrita», es d'actualitat. Precisament fa uns cuants días que, a Barcelona y an es venerable Maciá, presentaren un escrit pintantsé com uns angelets: qu'eran homos d'honor; que duyan es tricornio per defensas sas vidas d'es ciutadans y ampará es seus bens; que un jefe (un jefe totsol deya y res deya s'escrit d'es cents y cents que hi ha mes en es cuerpos), que un jefe sa negá a que sa guardia civil fos es verdugo d'es poble, etc., etc. Bueno, idó. Tot aixó, qu'es pura retòrica per noltros, ho havem lletjitz y mos ha deixat amb sa boca uberta, estorats y com a lelos y hem dit: a Barcelona es civils no deuen tenir es mateix reglament que tenen es civils d'Algaida, ó es d'Artá, ó es de Felanitx; ó be es jefes, oficiais, cabos y guardias d'allà eran guardias, cabos, oficiais y jefes més dignes qu'es d'aquí. Sí lo que sía. Per noltros, algaidins, que tant de temps hem estat al marge de sa civilisació, lo que, sobre tot, mos hi emporta es lo que hem vist y sufrit y res mes. Y lo que noltros hem vist, hem vist moltsas cosas, pero honor en es cuerpos d'es civils, a dí ve, no n'hem vist ni gots. Hem vist tot lo contrari y enllot de guardarmés sas nostras vidas, molts varem essé es qui plorarem quant s'enduyan an es cementeris s'atlot d'en Garrové y es de Marina; enllot de defensarmés sa propiedat, tot es poble sab lo que feran a n'en «Devertit» cuant li robaren ses pomadas. Per aixó y de tots es infinitis debeseys que es civils mos han fet na te sa culpa, mes que n'Andreu y en Roig, es primé jefe, que li deyan Jiménez y es tintens Blancho y aquella altre tonta de Felanitx. Jo los acusaré un per un, a tots es que deshonran aquest cuerpos, cuyo vestit per noltros es tan odiós. Jo exposaré es fets de tal manera y amb tanta veritat que no pugui essé desmentits per ningú y llavó sa veurá si tench rahó de culpá a tot es cuerpos de sas barrabassadas que, a Algaida, es civils han fet durant anys y mes anys. Si llavó es cuerpos fa justicia aplicant sa llei a n'es seus membres mereixedós de castich... entonces quedarén convensuts de que es cuerpos de sa guardia civil, anomenat «benemèrita» tan impropriament, durant una llarguísima temporada tengué jefes, oficiais y classes que estaven molt alluñ de essé «benemèritos»; quedarém convensuts, després de feta justicia, de que molts de benemèritos ni eran civils ni estaven civilisats.

Y ara, a lo d'antes. No serán novedats lo que diré, pero servirà a lo menos per refreshar sa memoria d'aquells atropells y servirà també porque, ja que no s'hen fé llavó, sa fassa ar a justicia. Llavó la demandarem, una y moltsas vegadas, de paraula y per escrit y... res. Vé es

que, a forsa de cridá y de jamegá fort ferm a sas orejas d'es quefe de sa impropriament dita «benemèrita» y a sa «faç» d'es calsons pare Llosas y a ses portas de capitania general, es vé y passan de vé duas cosas: Primera.—Que vengué es jutje militar, es «permanente de causas», señó Garau,—que treurém a rotlo quant sia oportú—y vengué també un tinent de sa mateixa «benemèrita» y un altre tinent de sa tal «benemèrita», tots per instruir diligencias. Per fé justicia nò, sino que vengueren per instruir diligencias y per justificá dietas com era costum. Es mateix primé quefe d'es civils vengué també per enterarsé de visu y de visu s'hen enterá que dins es fondet de sa casa de la vila hi havia una figura d'home, ben tencat, ben incommunicat y ben copetjat, el qual havia comés es gran delict de mirá amb mals uis sa dictadura y es qui la representavan y exercian dins Algaida. Vat-a-quí, lectós benvolguts, porque mos servia sa «benemèrita» durant sa monarquia. Pero, no adelantém acontexements que temps hi heurá per tot. Es que venguessen jutjes y mes jutjes militars es una de sas cosas que varem conseguit amb sos nostros escrits y amb sos nostros llamentos. També conseguirem una altre cosa y es sa siguiente: que es primé quefe de sa «benemèrita» envías una anguila de bou, nova y flamant, per sustituir sa que aquest «benemèrito cuerpo» tenia y que havia ja esquinçada demunt s'esquena de ciutadans pacífics y decents y per tant, no «patriotics». Aixó es lo que conseguirem demanant justicia, creguentmos, jinfilosis! que es drets de s'home regian per noltros. Pero, ara no demanarém justicia perque som ciutadans espanyols, ciutadans d'Espanya, d'Espanya que, per ff, ha entrat dins es camí de sa civilisació, que es llibertat, igualtat y justicia. Ara no s'ha de demanar justicia perque es fermós justicia es un dret que tenim, es una cosa nostra y ben nostra y, com qu'es nostra, la exigirém y sa fará justicia, justicia seca y pronta. No'n faltarà més que sa República no atengüés a n'es qui hem sufrit per sa seu causa! No'n faltarà més que sa República no arrancás d'es seu senzó es qui la infamen! Com taya un cirugiá un membre cancerós, així sa República separarà d'ella es servidós indignes.

Ja suposarán es lectós que queda tela per taya y cosí. Per de pronta, m'atur aquí y m'entre tant enfilaré sa guya.

Pera Bou.

Algaida Matj 1931.

*

Notícies d'Algaida.

—«La Razón» no té rahó ni ja sab lo qu'es metjenca.

—Pe s'Ajuntament d'es poble no ha venguda sa República encara. Tot segueix igual. En Verga està la mar de satisfet perque té majoria. Diuen que sa tal majoria trabaya ferm y esto-dia de firme, per lo cual es poble espera que de un dia a s'altre mos demostrará sa seu suficiéncia y capacitat.

—Diuen que don Pedro March un dia demanarà sa paraula a una sesió de s'Ajuntament.

—En Sant está bo y molt ocupat cercant es presupuestos passats y lo demés que s'hen duqué de sa casa de la vila.

—En Damianet encara es Secretari d'es Jutjat y en Balaguer segueix aiximateix essent es Jutje. ¿Quant ingresarán aquests linceos a n'es partit republicà? Perque, republicans heu son y fa estona. Desde es 15 d'Abril.

Bou.

• Concert Musical	• Café LA LONJA	Establishment preferit per sa gent de bon gust
• diariament		
Plassa Palou y Coll (Banch de s'Oli) Tamorer y Rubí - PALMA		
Gramola elèctrica heyá que molt vos sol recreá.		
Es servici es refinat y de clients està estibat.		

FOCH COLGAT

Solucions d'es número passat

Endevinaya:

Unes esperdeñes.

Buida - Cervells:

ES BARBÓ INQUERO

Mascles y Famelles:

1.ª Una trona. 2.ª Una sola.

Problema:

490 litros.

ENDEVINAYA

Sempre dich sa veritat
perque no som embustero,
per ses bellas alabat,
per ses feyas fastoimat
si hem móstren es seu salero.

BUIDA - CERVELLS

(DEMANAU LUJO ESCALDAU)

Amb aquestes lletres compondre es nom d'un politich que a Mallorca serví de *passejera* per trasladarmos d'es regim monárquic a n'es republicà.

MASCLES Y FAMELLES

- 1.º ¿Quina es sa famella d'un plom?
- 2.º ¿Va d'un cós?

(Solucions a n'es número que ve.)

FONDA VALLESPÍR

(Antes Vda. Blanquet)

Plaza Sant Antoni, 52

Fonda que no te rival
y que tothom prefereix.
Fonda que eloix mareix
p'es seu menú colosal.
Fonda com es natural
de sóbra acreditada
pués qui vol pégá panxada
sols a C'an Vallespir va,
segú que hey ha de trobá
téca bona y molt variada.

Fonda Vallespir (antes Vda. Blanquet)

Muro.

Tenia pocas feines y vatj parti a Llubí.
Arribada a n'es Paraís de ses Tápares,
una amiga m'escomet.

—Pilar.

—Hola, (y despues de ses basadetes de rúbrica, ma parlá referent a n'en Sebastiá s'Embustero, el qual p'es poble Llubiné fa corre sa bola que te un parey de fàbricas de cement armat.)

—Per lo menos, ell heu díu.

—Ca dona; si torna, donaulí padás.

—¿No seria milló pedres?

—Trop que si. A Muro hen festetjá una la mar de temps y el va havé d'enjegá ja que s'acreditá de perfecte embustero.

—Idó está tranquila Pilar, que si torna, li feré els honors que sa mereix.

Y a Muro vatj regresá
duguent noves de Llubí.
Tianet, si hey vols aná,
árnicas heurás de durí.

Pilar de la Fuente.

Calviá.

També noltros, encare que un poch retrassats, volém doná señals de vida.

Parlarém un poch de eleccions passades, ja que hey manaren molts de xotets de cordeta, fariseus covarts, y hasta a un li pagaren es jornal si be amb diumenje sa llei d'es Descans Dominical heu prohibeix y el *interfecto*, remordintí sa consciéncia, aná a sa Federació Socialista ja que mes val un trob de pa suat que una coca deshonrada.

A n'es propietari de Son Aguesola, li tocarém es resorte per dirlí que ja es hora de llevá es cartell de sa candidatura liberal-conservadora y que deixi de mesclarous amb caragols, separant s'ideal de sa conveniencia personal ja que jugava amb dos jochs de cartes; de la dreta a Calviá y esquerrana a Sóller.

¡Mitjés tintes no! ¡Pulpo!

Sa cómica va essé es dia de prendre po-

sesori es concejals triunfants, (¡Miau!) els cuales mes que empagahits, per po d'es cuiro, volén tenir sa primera junta es di-luns dejornet, a lo que sa oposá es concejal socialista al-alegant que es poble tenia dret a assistirí (que era lo que ells no volén) y allá espera qui espera el pueblo pagano y cansats d'esperá, a la fi vengué una comisió amb s'Alcalde, manifestant que s'havia suspesa, sin que el tiempo i privara.

Varen teni po a n'es llom
perque el tenen ben guardat.
Es ben ve alló, que es pecat
sempre pésa mes que es plom.

Un de barretina frigia.

Café de compañoismo.

Diumenge passat assistírem a n'es que es Partit Socialista doná a n'es seus candidats a sa Casa d'es Poble.

Mes que ple, caramull, resultat insuficient es salón d'espectacles per contení ets assistents.

Exquisitament servit, amb justicia s'elogiá sa Comisió Organisadora que heu era es cos de Redacció de «El Obrero Balear».

Féren us de sa paraula, entre altres es compañoeros Ramón García Galán, Jaume Rebassa, Toni Pou, Jaume García, Damià Rigo, Jaume Bauzá, Ignaci Ferretjans, Llorens Bisbal y altres, perorant molt oportú y mesurat, si be tots ells afilan ses unges y aconseyen los imitin per defensá sa nascuda República la cual necesita de tots per creixea sana y que amb sa seu vitalidad impói Justicia y sèmbris Igualdad. Tots fóren molt aplaudits.

**

Binisalem.

Va per unes cuantes famelletes que sa van acreditar de llengo llarga y no estarà de mes un poch de *Foch y Fum* per ferles quatre bofiguetes a ses llenguets.

Cosa que faré si no s'esmenden, ja que heyá Republica y s'ha acabat es fariseisme. A n'es pá heyá que dirlí pa y a sa coca.... per sa boca.

Jo no vos vuy molestá
ni tampoch agraviarvos
pero ja van mes de dos
que s'han venguts a queixá
jo som un amich coral
de tot Binisalem
y com a Corresponsal
se lo que mà tóca fe.
Un avis pues vuy doná
a tota marmuiadéra
que en posá qualcú amb pañora
es seu nom clá sortirá.
Y com que mos surt barato
prest el mos procurarém
y hasta inclús es seu retrato
per colmo publicarém.

Jó Rubio.

**

Saludo.

L'hem rebut d'es President de «Agrupación Defensa Republínaca 8.º Distrito», el cual mos convida a s'inauguració oficial que tendrà lloch diumenje dia 24 a les 4 d'es capvespre, radicant dit local social, carré Heredero N.º 42 «Son Espanyolet».

Es preparatius que sa fan son grossos y s'entusiasme gran, per lo que promet resultá nn acte brillant y netament republicà.

Agrahím s'invitació y prometém assistirí.

**

Vivero.

Conversa sentida entre dues polles

—¡Hola Fulana!

—¿Que heyá Sutana?

—Estám d'enhorabona, segóns sa díu, sa República autorisará ses dones por poré demanaré ets homos per festetjá.

—Si es axí, jo no hey pensaré jens, pariré a cercá aquell jove que me deixá sense motiu y que per cert estich xiflada per ell.

—Pero y tu que no festetjés?

—Enjigaré aquest bavota que ve, ja que val mes un pel de s'altre que tot e'espoumadó d'aquest.

—Es que probablement si l'enjegas,

María de los Dolores Beneyto
PROFESSORA EN PARTOS
Sindicato, 147-2.º

Palma de Mallorca

Per passá devertida vetlada.
Obres d'ES MASCLE ROS

Colecció d'obras humorístiques de
ES MASCLE ROS

Per calsá be, bo y barato sense pagá el pato

Alpargatera Mallorquina

La cual vos brinda un gran surtit amb **Sebates y Es-**
perdeñes sóla de goma insuperable forta y amable

ELEGANCIA, COMODIDAD Y ECONOMIA

Está a n'es 67
d'es Carré d'es Síndicat

D'en Jordi Porcel veuréu que may vós na queixaréu.

s'altre tornará sense que el vajes a cercá

—Idó ¿saps que farém? Ta donaré una carta per s'altre, tu l'hey entregas y jo don es pasaport a n'aquest.

—Bona idea, jo cada dia el vetj.

—A n'aquest cas, fet está y procura no di res a ningú.

Jo heu vatj sentí com veuréu
y per axó are repich.

Sols a voltros vos o dich
y voltros no heu escampéu.

Un moreno resalado.

**

Va p'es mateix.

S'escrit feu vatj repassá y los tractes d'embusteros a jo y es meus companeros nò mos podrás marmulá, no som com tu bon jermá pues saps ti varen trobá a n'es cantó que escoltaves y es vespres tu hey anaves y et soltes aturá a veure aquella morena que et morries de pena y acabada aquesta escena mes nò ta vuy contestá.

Axó es un gall de llevó que dins es Vivero canta de mágre que está no es guanta y está ple de paparró, atlotes arruixau-ló, si s'atraca daulí branca que es vespre cuant sa jent tanca s'ha fet un escoltadó.

Aquesta ja es sa derrera que amb **Foch y Fum** vuy posá per lo que et vuy avisá amb amistad verdadera es burro y es gall que canta tot axó retirauló que amb ses coses d'escriptió li du ventajé bastante.

Toni Vergueta.

**

De Sant Llorens.

Pareix mentida que es poble Llorençí encare no hagui ubers els uis en tant de temps com mos han tenguts fermats amb una corda gruixada y que l'hem haguda de soporá hasta y fins que ha estada podrida, per axó companeros es necessari que badém ets uis y are que venen ses eleccions no mirém compromisos, anem a defensá es trebay que d'es trebay surt es profit y d'es profit sa felicidad.

En set anys de dictadura
tant fort mos varen fermá
que es venira sa va infiá
y encare s'infló mos dura.

Així que jó no vatj de cuentos, som Republicà d'es cap hasta a n'es peus y qui nò li agrada que prengui prim, tam-poch mos agradaven ses latigades y no teniem mes remey que callá y arrufar-mós a un recó com a cans bufons, per axó es que are no puch de menos de da un crit de: ¡Viva es trebay! Viva sa llibertat! ¡VIVA SA REPUBLICA!

B. P. S.

De Llubí.

Una vara de castigo para un querido y simpático amigo.

Alegre y juveil era la cuadrilla formada por varios de mis más queridos compañeros y he aquí que de algún tiempo a esa parte se ve diseminada y faciatura, no es raro, ya que falta uno de sus secuaces y por cierto el más divertido, el cual por su bondad, gracia y franqueza era admirado y apreciado por sus compañeros y dejando por la tanto en la cuadrilla un hueco difícil de llenar por las cualidades que reunía el aludido. ¿A que fué debida la separación? Que por causas del oficio y por los caminos que hay trazados en nuestra pícara vida tuvo que ir a trabajar al vecino pueblo de Costix y tal vez encantado de las chicas o las chicas encantadas de él le refieren

con sólidos yugos a dicho pueblo, siendo así que las pocas veces que viene a Llubí lo hace deprisa y se marcha muchas veces sin hacer unos minutos de compañía a sus antiguos camaradas, los cuales piensan tal vez que los desprecia, pero yo creo que queda en su magnánimo corazón algo de aprecio hacia sus amigos y que algún día tal vez lo demuestre volviendo los pasos atrás y sumándose a la antigua cuadrilla.

—Verdad que si Chicuelo?

—Te acuerdas querido amigo las juergas que hemos pasado, discutiendo y hablando siempre de Tauromáquia?

—Verdad que si buen Chicuelo que esto a tí te gustaba y deseabas volver atrás estos felices días pasados?

No lo pongo yo en duda y creo que por hoy ya basta y si en nada me necesitas dispón de tu amigo del alma que está dispuesto a servirte si su mano lo alcanza.

Negro Bragao.

Sastrería INGLESA

Tiene para el presente año

1931

Un original y selecto surtido que denota **Elegancia, Moda y Economía**
Sindicato 31, 33, 35 - Sombrereros, 2

Sastrería INGLESA

Pla de Na Tesa.

Política

Sa rumorea que ni ha que es dia que saberen que s'havien anulat ses morbosas eleccions municipals, les agafá dia-rea y encare les dure. Ja heu val amb aquesta jent, ¿pués sa creyen que havian de comendá sempre, y què noltros sempre haviam d'essé es seus esclaus? No, hombres, ja ha passat aquell temps que aquell senyó *barbut* mos feya fe lo que li pasava p'es seus reals... are encara que aquí no hagui arribat, es qui governa és es poble a milló dit es Revolucionaris com diu el senyó *Mostel*, pero tenguin en conta que aquests revolucionaris no fan res mes que procedí amb conciencia y es seu propósit es fe sucumbí es caciquisma, ja que per desgracia abunda bastant y encare no hem pogut lográ fe caura, pero a n'aquest poble a poch a poch ja van a sa coua, y noltros mos esforsarém fins que poguem conseguir aquest propósit. Així que dia 31 mos veurém y tiraré qui tendrà bo.

—Poble! Basta ja de está baix de ses ordes de caciques ni monarquichs, si volém orde y llibertat sa fa precis extirpá, abolí aquesta jentusa sense entrañas ni sentiments.

Volém avisá aquell senyó *barbut*, que no sa dediqui a sa compra de vots, ja que es Govern provisional heu te prohibit y com que es Socialistas luchan en pró d'ell y p'es progrés de sa nova República, liaconseyám que vaji víu.

Xerif.

Pont d'Inca.

Telegramas escohits

Segons s'ha vist y sentit que una comisió de sa companyia Escarabatil Bolle-ra que viu a baix de ses finestres de sa

casa del venerable, estan per organisa una manifestació per protestá d'es mal transitá que tenen per sa plassa, reclamant que los posin un nou pis. ¿Serán atesos aquests pobres animalets?

Un Escarabat

De Sant Lleïzel mos ve aquest altre que ratas, dragóns y gorrións sa veuen molt atacats per ses ólibes es vespres de poca lluna, y també demanden a n'es novel Ajuntament que los possi claró perque de lo contrari no quedará mes remey que recurri a sa Sociedad Protectora de Animals.

Un Rupit.

Diuen els abres d'es Pont d'Inca que s'estan morint de set d'homitat y demanden que ja que a dins s'Ajuntament heyá un Concejal que te molta d'aigo a veure si serà posible es regarlos.

Un Cipré.

D'es carrés mos diuen que estan esperant que los canvien es noms y que les volen d'efs elements mes Republicans com també sa plassa esperá un nom noble ja que no l'hey volguren posá.

Un Cego.

Es derré d'su que dia 3 d'es mes present sa va fe es derré ball a C'an Beyé y com a derré va acabá amb bufatades per causa de ses dones volé ballá ellá amb ellá.

El Buitre.

Res nou heyá, mes que senten parlá molt de eleccions, fruta del temps, ja heu veurém qui la treurá lluhida aquest pich.

Tenim Socialistas de Roñó

que a n'es camp van a lutchá liberal lo que ferá no heu sap es meu señó però per obligació trob s'heureia de presentá perque si es retira ferá un papé de petitó y axó p'es seu coló una gran taca será.

—*Al campo D. Nuño voy donde probaros espero que si vos soy caballero caballero también soy.*

Axó díu es socialista y noltros creim que no es cap doy Verderol.

De Llubí por María de la Salud

Se celebraron en María de la Salud el pasado domingo dia 17 unas carreras de bicicletas las cuales fueron una verdadera porquería y en ellá tomaba parte un corredor de Llubí el cual habría hecho primeró si no hubiera habido un embrollo y conste que no hablo por pasión, como tampoco dudo que el que ocupó el primer puesto era superior a los demás, pero debido a un percance en una rueda de la máquina era lo natural que perdiera dicho puesto, pero viendo que lealmente no podía ganar lo consiguió brutalmente agarrándose a un auto en consentimiento del propietario el cual demostró ser un Don Nadie y por cierto Blonco suyo.

—Que os parece lectores?

Yo extraño mucho que el jurado que seguramente había para definir las carreras consintiese en tal brutalidad.

Creo queridos lectores que jurado no debía haber y que si lo había era de cartón o papel.

Clarín.

FONDA La Estrella

Calle Aceite 6, 8 y 10
(Frente al Banc de s'Oll)

Comidas y Hospedajes

La fonda preferida por la gente de buen gusto

VILLA ROSA

Cantonada d'es carrés

Teatro Balear y Velazquez

Especialidad amb resopóns
Cuina económica y Menú insuperable. Licors de Marca
y begudas corrents.

Propietari
SEBASTIA SABATER
Santa María.

Contestant a n'en Pep y en Tomeu

Jo som com veis un vahínat partió de Son Torrelleta. Voltros dos m'heu insultat tenuent poca vergonxa.

¡Ay Pep! Efecivament tench es morros gruixats pero encara ha de neixe es curró que los ma venga a tocá. No ta negaré que jo tenga es morros de bona gruixa, pero tu hey tens es cutis, y per axó mateix, alló que es díu vergoña no hey penetra.

No Pep, es mentida de que sa sogra estiga xiflada per mí ja que si fos ve, es sogre podría temersén y posaré jelós si be lo que dius de jo fa homo y lo que fas tu, es propi de marifa. ¡Llástima que sies tan feo.

Pep, are hem vuy despedí
Pep, salud fins altre dia
Pep, de tu lo que voldría
Pep, no tengas cap varia
Pep, maco abans d'ascendi

Un jenre.

Va per un que no fa s'alsada d'un ca assegut.

Poca vase feres chicharito volgurent posá amb evidenci un socio d'es Centro Cultural Recreatiu.

—Y per axó anares a Palma perque et fessen s'artícle a màquina?

Empagahit estich d'essé Santamarié, ja que tu has demostrat a Mallorca entera que per aquí encara hen tenim de més *tatans* que es que payexen buines.

Axó es sols una estreta que et vuy doná, ca bufó. Deixa de fe d'escriptó y tayet prest sa coueta.

••• Gloses amb prosa.

S'altre dia somiava y vaix sentí un mut cantá y un sort que l'escoltava, de tant de gust que hey passava s'esclatava de plorá.

Un cego que los mirava de cent kilòmetres lluñ va rebre un fort cop de puñy d'un sens brassos que passava.

Amb tant forta bufetada un cabey li va vinclá y un poy que s'assolejava d'es susto sa va soyá.

Una puissa el va rentá dins un cossi de bugada, y un corp aigo trajinava d'un pou que un moscart cavava no poguent s'aigo trobá.

Una mosca a cavall va devallá de Ciutat y va d'u a dins un sach que abans serví per tabach docents quintás de vi en sal.

Una altre de vironera ni havia per allá y perque es va brevetjà la varen fe sa cuiadera.

Los va endiumenjá un dia amb tres sopes escalades sense oli, sal ni tayades y tots varen engreixá.

Amb aquesta acabaré, salud fins un altre dia si alguna falta hey tendré una gran alegria si heu dispensau.

A. Barbé.

Guía Guleva por el Padre de su Hijo.

Libro útil a los gastrónomos, con la que les recuerda el refrán mallorquí que dice: «Menjá molt y pahí fort y no tení po a la Mort».

Combat la teoría de otros Padres que declaran la Gula como pecado mortal, para evitar que el ageno coma más de la cuenta y les deje a ellos sin puchero.

Hace una acertada apología, abogando para que los guleos engullen lo más posible con el fin de dar vida a los pobrecitos médicos que sostezan cuando hay epidemia de Salud, y así aumentan los cólicos latinos, vulgarmente conocidos por *miserere*.

Este librito es recomendable a los de licidos de la caja corpórea y demás parentela.

IMP. INDEPENDÈNCIA